

Nr 110.

Godkänd av första kammaren den 24 april 1929.

Godkänd av andra kammaren den 24 april 1929.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckt motion om anslag till restaurering av Ore församlings kyrka.

(Statsutskottets utlåtande nr 57.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 38) har hemställts, att riksdagen för sin del måtte medgiva, att av inflytande eller redan inflyttna men icke disponerade skogsförsäljningsmedel från kyrkoherdestället i Ore församling må under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå ett anslag av högst 48,000 kronor för restaurering av Ore församlings kyrka i enlighet med de ritningar, som blivit i vederbörlig ordning fastställda.

Till stöd för detta yrkande har i motionen anförts följande:

Vid 1927 års riksdag framlämnades av herr O. Johansson i Edsbyn en motion med begäran om anslag ur kyrkofonden till restaurering av Ovanåkers församlings kyrka, vilken motion vann riksdagens beaktande.

Ungefär enahanda motiv som föranledde riksdagen sagda år att tillmötesgå nämnda begäran föreligga även beträffande en erforderlig restaurering av Ore församlings kyrka i Västerås stift. Denna kyrka befinner sig, såsom framgår av bilagda utlåtanden av arkitekt W. Segerstedt,¹⁾ i ett synnerligen starkt behov av reparation, vilket kanske bäst åskådliggöres av det faktum, att församlingen under de senaste tio åren vintertiden (ungefär 6 månader av året) nödgats hålla sina gudstjänster i andra lokaler än kyrkan, skolhus o. d. Att församlingens liv och verksamhet lider ett väsentligt avbräck ligger i öppen dag. Svårigheterna för församlingen att genom vanlig uttaxering avhjälpa bristerna äro avsevärda, när befolkningen uteslutande utgöres av småbrukare och arrendatorer, som till väsentlig del äro hänvisade till ett hårt och esomoftast föga givande skogsarbete för sin utkomst. Större delen av socknens skogar befinner sig i bolagens ägo. Att knapphet och torftighet under sådana förhållanden sätta sin prägel på hela bygden säger sig självt. Och även om den kommunala utdebiteringen ej befinner sig bland landets allra högsta (åren 1926, 1927 och 1928 utgick kommunalskatten efter respektive kronor 7: 70, 7: 34 och 7: 40 per inkomsthundra), hava församlingsborna i denna karga bygd ej mäktat bära mera. Fattigvårds- och skolväsen, vägbyggnader m. m. hava krävt sin tribut i första hand. Inga fonder finnas disponibla, och skuldsättningen för den borgerliga kommunen är betydande.

Nu har socknen en gång — såsom framgår av bilagda handlingar¹⁾: utdrag ur »Ecklesiastik boställsutredning utav Kungl. Kammarkollegium genom dess

¹⁾ I avseende å dessa bilagor får riksdagen hänvisa till motionen.

sekreterare Bovin» — av egna tillgångar avsatt nödig mark och skog till prästboställe, varav avkastningen efter 1910 års prästlöneregleringslagar levererats till kyrkofonden till rätt avsevärda belopp: åren 1919—1928 hava till fonden efter avdrag av domänstyrelsens administrationskostnader influtit ej mindre än 143,091:06 kronor. Därav hava visserligen till prästerskapets avlöning återburits 83,534:40 kronor, men med frändrag härav återstår ändock för kyrkofonden ett överskott av 59,556:66 kronor, som sålunda inhöstats av socknens egen egendom. (Något tvivel om äganderätten till prästboställets skogsmark behöver ej hysas, då i ett precis jämförligt fall Älvdalens socknemän tillerkänts även juridisk rätt till liknande egendom.) Att Ore församling under dylika förhållanden anser det rätt och billigt, att åtminstone någon del av den till kyrkofonden inlevererade nettoinkomsten av skogsmedlen restitueras till kyrkan för avhjälpande av dess nödläge, må ej väcka förvåning.

Enligt de av arkitekt W. Segerstedt uppgjorda, av kungl. byggnadsstyrelsen godkända ritningar och förslag skulle kostnaden för bemälda restaurering uppgå till ett belopp av 48,000 kronor, vilket således skulle erfordras för att sätta kyrkan i ett tillfredsställande skick.

Sammandrag över inkomster och utgifter för Ore kyrkoherdeboställe åren 1919—1928 ävensom uppgift å till pastoratet restituerade skogsförsäljningsmedel äro överlämnade till vederbörande utskott.

Riksdagen vill erinra om att i det i motionen åberopade fallet angående Ovanåkers församlings kyrka riksdagen uttalade, att mot bifall till den då föreliggande motionen otvivelaktigt principiella betänkligheter måste resa sig. Å andra sidan fann riksdagen emellertid, att vissa billighetsskäl kunde anföras till stöd för motionärens yrkande. Då ärendet syntes riksdagen tarva ytterligare utredning, hemställde riksdagen hos Eders Kungl. Maj:t om verkställande av sådan utredning samt framläggande för riksdagen av förslag i ämnet. Något dylikt förslag har dock ännu icke förelagts riksdagen.

Jämväl i nu förevarande fall synes riksdagen ur billighetssynpunkt skäl kunna anföras för bifall till motionärens hemställan. Ärendet är dock av sådan beskaffenhet, att det förefaller riksdagen vanskligt att taga ställning till frågan på grundval av den utredning, som i motionen förebragts. I likhet med vad som skedde i förenämnda fall angående Ovanåkers kyrka, anser riksdagen lämpligast, att saken blir föremål för närmare undersökning från vederbörande myndigheters sida, och vill därför i anledning av motionen hos Eders Kungl. Maj:t begära utredning i ämnet ävensom framläggande för riksdagen av det förslag, vartill berörda utredning må föranleda.

Riksdagen får alltså i anledning av ovannämnda motion (II: 38) anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning, huruvida av inflytande eller redan influtna men icke disponerade skogsförsäljningsmedel från kyrkoherdebostället i Ore församling må utgå anslag till restaurering av Ore församlings kyrka, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill denna utredning må föranleda.

Stockholm den 24 april 1929.

Med undersätlig vördnad.